

[Clausager.]

kasserne, vil man se, at de hverken vil høre eller se noget om Aktieskatten. Den løste vi fra. Endvidere sagde de, at de ikke vilde have noget at gøre med Tvangsnedskrivningen af Landbrugets Gæld. Den løste vi ogsaa fra, vi tog den rene Konvertering, og det er derfor fuldkommen uholdbart, naar det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen siger, at derved gjorde vi noget, som forarsagede, at Bankerne ikke vilde tage Forslaget.

Den højtærede Handelsminister siger, at vort Forslag om en Maksimal-Udlaansrente af $5\frac{1}{2}$ pCt. var ikke klogt, idet nogle Renter, de under $5\frac{1}{2}$ pCt., derved vilde gaa op, medens andre, de over $5\frac{1}{2}$ pCt., vilde gaa ned. Men det er vist at tage lidt vel grovkornet paa dette Spørgsmaal. Jeg ved, at for visse Banklaan i anden Prioritet i faste Ejendomme, for hvilke der er Kautation, betales der omkring ved 6 pCt. Jeg tror nok, at en saadan Rente vilde blive sat ned, og der vilde tjenes derved. Naar Handelsministeren dernæst sagde, at vort Forslag var stillet, ikke for at blive gennemført, men for at blive brugt i Agitationen og for at genere Regeringen og Bankerne, saa er det jo noget, man saadan kan sige, men der er aldeles ikke Holdepunkter derfor. Det er heller ikke rigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Hasle betegnede det som en politisk Fidibus, som snart vilde brænde ud. Den har da i alt Fald brændt nu i over et halvt Aar, for Forslaget blev fremsat i Landstinget i Fjor Sommer i samme Form, nemlig som Indlaansrente plus 2 pCt., hvilket faktisk er $5\frac{1}{2}$ pCt.

Naar vi nu er gaaet med til at forlænge Bestemmelsen om Maksimal-Indlaansrenten, der er sat til 3 à $3\frac{1}{2}$ pCt., i knap et Aar — og alle ved, hvorfor vi er gaaet med til det; det er for at give Konverteringen en Chance endnu —, naar vi er gaaet med dertil, til Trods for at denne Chance vel desværre er meget lille, saa er det efter min Mening ogsaa meget mere paakrævet, at man ogsaa fastsætter Maksimum for Udlaansrenten. Thi naar man skal bevare det Indgreb i Indlaansrenten, som er generende, navnlig i en Tid, da Regeringens og visse Kommuners Politik betyder, at man trækker Millioner ud af Banker og Sparekasser, saa er det ikke mere end rimeligt, at man ogsaa har visse Begrænsninger for Udlaansrenten. Naar den højtærede Handelsminister siger, at dette er at socialisere Bankerne, saa er det ikke rigtigt, for saa er Loven af 1. Maj 1933 om en fast Indlaansrente ogsaa en Socialisering af Banker og Pengeinstitutter. Det ene maa være som det andet.

Derimod vil jeg godt erkende, at Ministerens Forslag er et ægte Socialiseringsforsøg, det er nemlig en Begrænsning af Bankudbyttet, uden at der samtidig sørges for, at der bliver den samme Udlaansrente alle Steder. Thi som jeg sagde i min første Tale, kan det jo gaa saaledes, at en velstaaende, velkonsolideret Bank i Kraft af sin Reservefond kan have et saa stort Udbytte, at det beregnet efter Aktiekapitalen rykker langt op over de $5\frac{1}{2}$ pCt., som det altsaa skal skæres ned til, og saa bliver Tilskuddet til Udlaansrenten til Gavn for Laanerne saa meget større. Men i en daarlig konsolideret Bank bliver det ikke saaledes, og derfor bliver Udlaansrenten uensartet ved Siden af, at man selvfølgelig straffer de Banker, der i Forvejen har ført en solid og sund Politik og konsolideret sig.

Nu er jeg ikke saa meget inde i Enkeltheder vedrørende Rentepolitikken i gamle Dage, men jeg har da set noget i en gammel Bog om, at man i 1813 ogsaa har fastsat en Maksimal-Udlaansrente, saa det er da sket før. I den Ørstedeske Forordning af 1813 sættes Maksimal-Udlaansrente for alle Forskrivninger til 4 pCt., betalbar i Sølv — saa det har ladet sig opføre før. Vort Forslag har den Tilføjelse, at vi ikke altid afgjort vilde holde paa de $5\frac{1}{2}$ pCt., men vi siger, at hvor særlige Forhold begrunder det, kan Ministeren fravige Bestemmelsen og gaa over til at fastsætte Udlaansrenten til Indlaansrenten plus Administrationsomkostninger plus $\frac{1}{2}$ pCt. Om dette sagde Handelsministeren, at han skulde maaske nok takke derfor, men han var alligevel ikke saa glad ved det, for hvornaar var der særlige Forhold, og hvori bestod disse særlige Forhold, og hvordan skulde han bære sig ad — han var ligesom lidt i Klemme. Ja, det er en mærkelig Mand, denne Handelsminister, for i sit Ændringsforslag til § 12 siger han selv i Stykke 3:

„I det Omfang, ganske særlige Forhold maatte begrunde dette, kan Ministeren for Handel og Industri gøre Undertagelse fra de gældende Bestemmelser om Nedsættelse af Indlaans- og Udlaansrenten.“

Der kan han saa grumme godt gøre det, hvor han selv foreslaar det. Men naar vi foreslaar det, spørger han: Hvad er særlige Forhold, hvornaar kommer de, hvad skal jeg stakkels Mand gøre? Jeg ved ikke, hvad jeg skal beundre mest hos Ministeren, enten hans umaadelige Kritiksye eller hans umaadelige Overfladiskhed, for de rager begge ret højt op. At Ministeren var enig med det ærede Medlem Hr. Hasle i, at For-